

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика викладання спортивних і рухливих ігор

Освітня програма «Фізична культура і спорт»

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія і методика викладання спортивних і рухливих ігор
Освітня програма	Фізична культура і спорт
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова компонента
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 6 год. Практичні заняття – 24 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
Ознайомити студентів з теоретичними та методичними аспектами викладання спортивних та рухливих ігор з урахуванням сучасних наукових досягнень у галузі фізичної культури та спорту. Розвивати в них компетентності та навички, необхідні для ефективного впровадження ігрових методик у процес фізичного виховання та спортивного тренування. Навчити студентів методикам організації та проведення ефективних тренувань з використанням спортивних ігор та рухливих ігор, враховуючи вікові та індивідуальні особливості.
Компетентності
ІК. Бакалавр фізичної культури і спорту здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фізичної культури і спорту, у тренерській діяльності в обраному виді спорту, та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних та методичних аспектів з фізичного виховання і спорту. ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. ФК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях. ФК3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення. ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

Програмні результати навчання

- ПРН7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.
- ПРН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
- ПРН13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.
- ПРН17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.
- ПРН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	<i>Теоретичні основи методики викладання рухливих ігор та забав</i>		
	<p>Історія рухливих ігор. Рухлива гра – метод всебічного розвитку дитини</p> <p>Особливості методики рухливих ігор у школі</p> <p>Рухливі ігри на уроках гімнастики, легкої атлетики, спортивних ігор та плавання</p>	<p>Місце та роль рухливих ігор у професійному становленні фахівця фізичної культури і спорту. Історія рухливих ігор. Основні функції рухливих ігор у сучасних умовах. Чи потрібно розвивати у дитини м'язову силу? Рухлива гра – метод всебічного розвитку дитини Гра з правилами – найвищий етап розвитку ігрової діяльності школярів.</p> <p>Рухливі ігри як засіб та метод фізичного виховання. Взаємозв'язок рухливих ігор з іншими засобами фізичного виховання. Особливості методики рухливих ігор учнів 1-2 класів. Особливості методики ігор дітей 3-4 класів. Особливості методики ігор у 5-9 класах. Особливості методики ігор у 10-11 класах.</p> <p>Рухливі ігри у різних навчально-виховних формах роботи. Організаційно-педагогічні вимоги до реалізації рухливих ігор. Ігри на уроках гімнастики Ігри на уроках легкої атлетики Рухливі ігри на уроках із спортивних ігор Рухливі ігри на уроках з плавання</p>	<p>Виконання тестових завдань з вивченої теми; Завдання для самостійної роботи.</p>
2.	<i>Практичні основи методики викладання рухливих ігор та естафети з предметами</i>		

<p>Організаційні та методичні особливості реалізації естафет на уроках ФК</p>	<p>Вміти застосовувати набуті теоретичні знання для проведення естафет (колові, лінійні, зустрічні та ін.) та їх характеристика. «Естафета з булавами», «Естафета з елементами рівноваги», «Зустрічна естафета зі скакалкою», «Естафета і викликом номерів», «Естафета в колі»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Виконання тестових завдань з вивченої теми; - Завдання для самостійної роботи.
<p>Методика проведення естафет на розвиток певної фізичної якості.</p>	<p>Вміти застосовувати набуті теоретичні знання для проведення естафети з м'ячами та предметами. «Естафета з веденням м'яча», «Естафета парами з м'ячем», «Передача м'яча в колоні», «Естафета з м'ячем»</p>	
<p>Методика викладання рухливих ігор з м'ячем в обмеженому просторі</p>	<p>Вміти застосовувати набуті теоретичні знання для проведення рухл.ігор з м'ячами та предметами. «М'яч із при плеском», «Ворота в колі», «Захист укріплення», «М'яч на землі» «Знайти предмет», «Відгадай за голосом», «Вартові та розбійники», «Гонки м'ячів по колу»</p>	
<p>Характеристика рухливих ігор для дітей молодшого шкільного віку: 1–2 та 3–4 класів.</p>	<p>Вміти застосовувати набуті теоретичні знання для проведення рухл.ігор з дітьми молодших класів. «Іваночку, покинь схованочку», «Ми веселі хлоп'ята...», «Яструб», «Через горбочки та пеньочки»</p>	
<p>Методика викладання рухливих ігор у 5-8 класів</p>	<p>Знати особливості реалізації рухл. ігор відповідно до віку та підготовленості дітей. «Лінійна естафета», «Літаючий м'яч», «Влучно в ціль», «Мисливці та качки»</p>	
<p>Використання рухливих ігор у фізичному вихованні старшокласників</p>	<p>Знати характеристика командних ігор та використання рухливих ігор з елементами різних видів спорту. «Прокоти м'яч», «Школа м'яча», «М'яч через тунель», «Зірви стрічку»</p>	
<p>Методика викладання рухливих ігор з предметами.</p>	<p>Знати і вміти підібрати ігри відповідно до навчальних, виховних, оздоровчих завдань уроку фізичної культури. «Переправа в обручах», «Встигти</p>	

	<p>Рухливі ігри для розвитку спритності у дітей</p> <p>Методика викладання сюжетних рухливих ігор.</p> <p>Проведення рухливих ігор у зимовий період</p> <p>Рухливі ігри для розвитку швидкісно-силових якостей</p>	<p>перебігти», «Боротьба за м'яч у колах», «Ударянка»</p> <p>Знати вимоги до змісту і проведення ігор, які виступають підготовчими, підвідними для розвитку спритності у дітей. «Поза грою останній», «Струмок», «Через обруч», «Човник»</p> <p>Знати зміст та спрямованість сюжетно-імітаційних, рольових ігор у різних формах занять. «Гуси-лебеді», «Сірий кіт», «Хлібчик», «Чижик у клітці»</p> <p>Застосовувати набуті теоретичні знання для проведення рухливих ігор у зимовий період. Рухливі ігри: «Перетягування на санчатах», «Сніжні круги», «Влуч у щит», «Сніжкою по м'ячу»</p> <p>Знати вимоги до змісту і проведення ігор, які виступають підготовчими, підвідними до занять легкої атлетики Рухливі ігри: «Кіт і миша», «Дзвоник на урок», «Заборонений рух», «Колові жмурки»</p>	
--	--	---	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни		
Види навчальної роботи		Максимальна кількість балів
Практичні навички	Робота на парах	50
Теоретичні знання	Тестування, усна відповідь	30
Самостійна робота	Індивідуальні завдання, КСР	20
Максимальна кількість балів		100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навч. роботи	Графік навчального процесу													ІЗ	ПН	Разом		
	Номер практичного заняття												КСР					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
Т	100			100				100			100							20
УВ	100	100		100		100		100	100		100	100						10
ПН	100	100		100		100		100	100		100	100					100	50
СР														10	10			20
Разом														10	10			100

Примітка. Позначено:

Т – тестовий контроль знань;

УВ – усна відповідь;

ПН – практичні навички;

СР – самостійна робота;

КСР - контроль самостійної роботи.

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за **100 бальною шкалою**.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за практичні навички (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,5, відповідно максимальний бал за **практичні навички** може скласти **50 балів**), отриманих балів за **самостійну роботу** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,2, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти **20 балів**), оцінки за **теоретичні знання** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,3, відповідно максимальний бал може скласти **30 балів**), що в сумі максимально може скласти **100 балів**.

Теоретичні знання студентів оцінюються шляхом **тестування** та їх **усної відповіді** на заняттях. Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **30 балів**.

Тестовий контроль рівня знань студентів проводиться під час кожного практичного заняття і реалізується в системі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимальна кількість балів, набрана під час тестового контролю на кожному практичному занятті, становить 100 (виставляється згідно % правильних відповідей).

Проходження всіх тестових завдань є обов'язковим для кожного студента.

На кожному занятті студент може отримати оцінку за **усну відповідь** (УВ), участь у дискусії, розв'язування ситуаційних задач тощо.

Максимально можлива кількість балів під час кожного заняття – 100.

Під час **практичних занять** студенти виконують практичні роботи з метою оволодіння практичними навиками (ПН). За кожним тематичним модулем передбачено виставлення оцінки за практичні навички. Оцінка виставляється за результатами виконання практичних видів робіт. Виконання всіх видів практичних робіт і здача супровідної документації є обов'язковою для усіх студентів.

Максимально можлива кількість балів, яку може отримати студент за **практичні навички** становить **50 балів**.

Оцінка **самостійної роботи студентів** здійснюється шляхом тестування **КСР** та виконання **індивідуальних завдань**.

Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **20 балів**.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмного матеріалу курсу.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, їх існуючих вмінь, навиків та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми. З темами, які виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях до контролю самостійної роботи вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності.

Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки.

60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді плутає поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання здійснюється відповідно до:

[Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника \(введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.\)](#):

[Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309)

Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали [«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя](#)

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), таблиці та інше.
-----------------------------------	--

Література:

1. Бондар Т.С. Спортивні та рухливі ігри на уроках фізичної культури в початковій школі / Т.С. Бондар. –Х.: Ранок, 2008. -135 с.
2. Ламкова О.І. Рухливі ігри та естафети / О.І.Ламкова,С.В. Дорофієва. – Х.: Ранок, 2009.–128 с.
3. Васьков Ю.В. Уроки фізкультури в загальноосвітній школі. 1-4 класи (102уроки для кожного класу) / Ю.В.Васьков, І.М.Пашков. –К.: Ірпінь, 2006. –272 с.
4. Волков Л.В. Фізична підготовка школярів / Л.В. Волков. – К. : «Освіта України», 2014. –216с.
5. Зюкова Г.І. Фізкультурно-оздоровча робота в початковій школі / І.Г.Зюкова. –Х.:Ранок, 2009. –115 с.
6. Шиян Б.М.Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина І.Д.-Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2007.
7. Андрощук Н. Рухливі ігри у фізичному вихованні школярів. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2001. – 144с
8. Кругляк О.Я. Рухливі ігри та естафети в школі. Методичний посібник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 80с.
9. Кругляк О.Я., Кругляк Н.П. Від гри – до здоров'я нації. Рухливі та українські народні ігри, естафети на уроках фізичної культури. Методичний посібник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2000. – 80с.
10. Яловська О., Українські народні дитячі рухливі ігри, забави та розваги. Методичний посібник / О. Яловська – Мандрівець,2018. – 263с.
11. Богініч О., Бабачук Ю. Рухливі ігри та ігрові вправи з елементами спортивних ігор для дітей старшого дошкільного віку/ О Богініч., Ю Бабачук. - методичний посібник 2015. - 224с.
12. Корягін В.М Рухливі ігри в системі фізичного виховання студентів у закладах вищої освіти / В.М. Корягін.- Львівська політехніка, 2022. – 272с.
13. Кругляк О.Я., Кругляк Н.П. Рухливі ігри та та забави в дошкільних навчальних закладах. / О.Я.Кругляк, Н.П Кругляк. - Підручники і посібники 2018. – 64с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 301 тел. (0342) 59-60-20 https://kspd.pnu.edu.ua/ e-mail: spd@pnu.edu.ua
Викладач	Маланюк Любомир Богданович Кандидат наук фізичного виховання і спорту, доцент

Контактна інформація викладача	+380501399419 liubomyr.malaniuk@pnu.edu.ua
--------------------------------------	---

Викладач: Маланюк Любомир Богданович